

החילולים המשוחררים בזקניהם הארוך כים ובקשקטיהם הקטנים, במלבושיהם השונים ובהליכותיהם המשונות — זכר ל"עסקאר" התורכי ז"ל! — היו יהודים נמורים. גם הקולונלים והקפטנים ושאר הקצינים לציניהם היו כמעט יהודים. בראש וראשונה הקולונל קיש, שהופיע על דוסינגטה שלו והרניש את עצמו כמו בביתו, אחריו קולונל מיוחס בסמוקינג השחור שלו מטעם ועדה העיר, לימינו מינור עזמות בסמוקינגהקאקי שלו מטעם תלמידיו ותלמידותיו הרבים, בן-פורתי-יוסף, ואחריהם כל הקפטנים: קפטן לוי, הרים, סילבר, מינדל בלא "אוניפורמה", — חסר רק ז'בוטינסקי! — אהוד בקולפק השחור והארוך שלו, מיסטר דוב האנגלי העבה ומיסטר בן-דוב הרזה במכונית הצלום של הראי נע, ואפילו הרב גרייבסקי בצילנדרו הגכה והמבריק שנתנו לו להחזיק את הלוחות וזרייהפרחים. — וביחוד היה הסדר יהודי.

זה היה סדר יהודי אפתי, לכל פרטיו ודקדוקיו, עפ"י נוסח אחב"י ממש (אידישלאך בלעז), ביחוד בשעת הקר מנדה לשתיקה של שני דקים. בשעה זו בדיוק החלה המחומה ונשמע מכל צד: "תמרהינדי בוריד!" וקול עונה לעומתו: "כעכיבידי!" (כעכי ביצים), וזינדרזין רוחף בשתי ידיים את הקהל וצועק בשתיקה: "שקט"...

וגם שם במרומים שרר סדר מצוי, כנראה, ודוקא בשעת ביאתו של הנציב נתקדו העיבים, כמו להכעים התחילת

קולות וברקים וגשם יורד על הקהל. הנדוד העברי שלנו טוען כי הוא הוא המביא את הגשם לירושלם, אשר תקד ירד גשם ביום 11 נובמבר וגם השתא...

לא אספר לכם, כמוכן, בהתאם להוד לטה שלנו את פרטי הנאום המזהיר של הנציב וביחוד את תרגומו העברי המוצלח, לא של נעמני, אלא של עבא-די, מפני שקראתם אותו בודאי בעת-נים, אלא שזאת אוכל לגלות לכם: הפר תעה נעימה היתה לנו השתא ע"י התר-מרת היהודית של המשטרה האנגלית-עברית והמנצח העברי. נגנו את מרשיהאבל של שופין, וכדי להפיג את הצער והאבל של הקהל ננו: לפניו מיד איזה חסיד'ל משלנו ומשלחמ, בקצור היו נגונים ציונים ואנגלים, כנהוג, וכדי לפיים את שכנינו ההליטו לנגן גם את הפזמונים שלהם, אלא שעדיין אין תווינגינה ערבים ולא נגנו הפעם מנגינותיהם...

גם לא אספר לכם כלום מכל הדרשות של שני הרבנים הראשונים שלנו. אחד מתלמידי הספרדים ספר לי בתור עד ראיה ושמיעה כי הרב הגדול נכשל, לא עליכם, בשעת "הנותן תשועה" ובמקום "פילדמרשל" אמר: "פשע-מישל" ותחת הלורד פלומר יצא מפיו — לורד קרומר... ולא עוד אלא שמרב התפעלות קם הרב הנכבד ועזב עם קוואסו את בית-הכנסת לפני שירת "התקוה"...

לא הלכתי לשמע את דרשתו של הרב

או לאספ בקהל פונט או שנים כדי לקד נות דגל ציוני חדש ויפה למלוניו ולחסיר את הסמרטוט החור המתנופף תמיד על הנוזוטרא שם בימי החגים וגם ביום שביתת-הנשק?

ואולי, כדאי ליצור במלוניו איזה קרן או איזו מגבית חדשה ולפתח משרד חדש לשם זה בעירנו? *

ועכשיו, רבותי, הרשוני-נא רק דברים אהדים ע"א תאריהכבוד החדש שזכה בו סמואל בלונדון, כידוע. ויודעים אתם, תלמידי היקרים, מפני כיה זכה הנציב שלנו לאורדן של המרחץ G. C. B. מפני עבודתו המצוינה בא"י, כלומר מפני שידע להוביל את כולנו, אותנו ואת שכנינו, לבית-המרחץ...

אי"ה בשבוע הבעל"ט אקדיש לכם שעור מיוחד כדי ללמדכם פרס בהלכות תאריהכבוד של הממשלה האנגלית. כל אנגלי טוב מחויב לדעת את כל העליות בגרם-המעלות שבמלכות, ועכ"שיו שזכינו גם אנחנו ל"בריטיש-פספורט" מצוה עלינו ללמד ולדעת את כל הדינים שבשלחן-הערוך של העליות ותאריהכבוד לציניהם, ממלכת כהנים וגוי קדוש, כמו למשל אצלנו: הנגיד, הקצין, הנכיר, האדיר, התקופ, השר, השוע, האלור, הרוזן, הטפסר, וכו' וכו' עד סוף כל הכנויים. יש בזה דרגות כמו למשל בדרגת המשכורת של הפקידים. תודה היא וללמד אנו צרי-כיפה...

ובינינו לבין עצמנו, יכול אני להגיד לכם כי איני מתלהב כ"כ מתאריהכבוד והכנויי החדש של סמואל, מחמת שהתאר G. C. B. משמעותו Sir "סיר" לא ממדרגה ראשונה אלא ממדרגה שניה, כלומר: סוג שני... וכל ה"סירים" שישנם באנגליה לאלפים הם כמו למשל הרה"ג או רשכבה"ג (רבן של כל בני הגולה), שקוראים לכל בטלן ועם-הארץ אצלנו... וראיה לדבר: מיסטר בלדוין, מיסטר אמרי, מיסטר צרצ'יל, מיסטר אס-קויט, הם לא פחות ולא יותר מקברניטי האומה הבריטית ומאדירי-איומה החולשים על הגויים ועל העמים, כמו למשל מיסטר אגרונסקי ומיסטר נעמני ב"קולוניאל-אופיס" שלנו במלון-יוז, ואין בין כל ה"מיסטרים" האלה באנגליה אפילו ד"ר אחד לרפואה, כמו אצלנו, ואינם נוסעים כלל לאמד ריקה לקבל תאר ד"ר אצל דרופסו...

ולו היה סמואל שואל ממני — מחמת שהוא אינו יודע זאת אולי בעצמו — חייתי משיא לו עצה טובה לבלי לקבל את התאר לורד, מפני כי זוהי עליה שמכבדים בה את הזקנים, מעין גט פטורין לפרלמנט. לורד זהו כרטיס-כניסה למושבי-זקנים. ותלמידי האנגלי הלא עשה נומריקין על תאריהכבוד החדש שלו ומצא כי G. C. B. ייחיד-יא: **Gone Come Back** מי שהלך ישוב חזרה...

התראו! — התאר מרקיז, שזכה

בו המרקוז רידינג של נו זוהי התי-כה הראויה להתכבד, זהו תאר יותר חשוב אפילו מתאר "אורח א"י" של קיש, ועל זה, כלומר על תאר המרקוז וביחוד על הלכו במניותיו של רידינג שרחש לו בזמן האחרון, כידוע, הייתי בעלן גם אני ואולי גם אתם. מרקוז זהו ערב-דיוק, ו"דיוק" זהו בדיוק קרוב למלכות!

ותלמידי האנגלי מההר עשה שוב נומריקין על G. C. B. וגלה כי זהו בנימטריא: Gave Coals Britania כלומר: סמואל נתן פחמים לאנגליה, רמו לעבודתו עם הכורים, ואולי שלש מאות כליונים שהוציאה אנגליה בעד שביית הכורים הם רמו לרמו שלנו עם שלש-מאות המליונים שלו שהציע באמריקה? מי יודע? *

וכיון שאנו מדברים בנימטריאות, נזכרתי בנימטריא אחרת על ההר. כנראה, שהממשלה שלנו היא מפי-ה-ה, כלומר בליס, בלוסר, בליכס (ולפנים סטורס), והעיקר הוא מילס תלמידו המובהק, הוא המוציא והמביא ועל פיו יש כל הבית-הלאומי שלנו על ההר...

איני מחסידיו של סטורס, כידוע, ומסכים אנכי לכל הברכות של הועד-הלאומי והבנקטים והסעודות שמכינים לו ב"מנורה" ובשאר-המסומות, ביחוד לפני לכתו מאתנו, ואולם מוצא אני כי צדקו חז"ל באמרם: אפור להתפלל

למלך חדש, מחמת שאין אתה יודע מה יביא לנו החדש? אנב, מהודענא לכו, תלמידי היקרים, כי המושל החדש, קיטראוטש אינו חליה ריצמונד זה שהכריו עליו ז'בר-טינסקי בנאומו וצריך למור: להבדיל. זהו מי-שהיה רישדוכנא לרישדוכנא דידס, האחד-עמיסט הגדול שלנו על ההר...

ואם אין לנו עדיין בית-לאומי, יש לנו חבריהלאומים או יותר נכון אגודת "למען חבר הלאומים" שנוסדה בשעה טובה ומוצלחת בשבוע זה בעירנו. ועכשיו נוכל להוסיף בתפלת "הר-שענות": למען אמתך, למען שמך, למען חבריהלאומים, למען-ירושלם, למען סטורסך, למען-פקיעיו, למען-כנען בצפת, ולמען ידעו...

לא זכיתי לשמע את כל דרשתו היפה של דיונגוף בישיבת למען חבר-הלאומים בשבוע זה, מפני שהייתי רק בשתי אספות אחרות, ואולם טוב מאוחר מלא כלום וכשהגעתי כמעט ל"עלינו" שמעתי פרטים אחרים מעני-ינים. ספר הלורד-מאיר כיד החומר הדק והטוב עליו, ספורים מענינים מנ'ניבה מתובלים באפיוזרות ובאניק-דוטות, וסופו של נאום מוכיח על תחלתו.

הנה למשל, ספר, כי בג'ניבה הכיר את באיכה של פורטוגל, נוי זקן ונכבד ורחוק מא"י כרחוק מורח טמערב. כשבקר אותו בפורטוגל נכנס עטן

בין כל העתונאים שלנו, לא בישיבה אלא בעמידה תחת עינהדעת שבמגרש הרוסי, לבלי לפרסם כלום ולבלי להודיע מטוב ועד רע מכל ההגינה של שביתת-הנשק — לאות מה אה נמרצה כנגד קבלת-הפנים הנחררה שעשו השוטרים והקצינים לנו ולכל הקהל הקדוש הזה, שדחו אותנו בצד ובכתף, ביר ובשוט מעץ לעץ, בחינת "היהודי הנצחי", ולסוף עלו גם הסוסים עלינו ועל כל ישראל, אמנ!

ומחמת רוב "סולידריות" עם יתר חברי החלטתי פה אחד לעבר בשתיקה על כל הענין, וחסימלהוכיר אפילו את שם ההגינה, ובל מה שאספר לכם בזה כאלו לא ספרתי. ואתם תלמידים חכמים תעשו עצמכם כאלו לא קראתם ולא שמעתם ולא ידעתם ולא כלום, להר"מ! — הבינותם?...

ומה אמר לכם, רבותי? ההגינה הזו (אתם יודעים כבר איזו חגינה...) אעפ"י שזהו יום-טוב של עשרת-השב-טים, היתה הגינה יהודית, אמיתית וגם קצת בריטית.

בדברים ע"א א"י, הבית-הלאומי, המנ"ד, השכנים וכיוצא בזה, ישב הזקן ושמע והקשיב והאזין ולבסוף אמר לו כהאי לשנא:

— למה לכם כל הצרה הזאת שם בפלסטניה עם הערבים? אנו נתן לכם את אנגלוסיה (מהפולוניות הפור-טיגיויות מתחת להרי-השך שהוצע כבר לזננו), שהיא גדולה מאספמיה ופור-טוגליה גם יחד, ושם תוכלו ליסד לכם בית-לאומי כהפעכם ובלי מפריע.

וענה לו דיונוגף:

— על זה לא קבלתי יפוי כח מהועד-הלאומי בירושלם... ולחץ הוא מספר כי טיאודורי, זה האיטלקי החשוב, נשיא המועצה בג'ניבה, ענה לחברי המשלחת שלנו על כל דבריהם ובאוריהם:

— סיניור דיונוגבטי! הן אני נוצרי, קתולי, לטיני, מוסולמי, פשיסטי, ואשתי היא ערבית ובתו של סורוסק מבידות, ומה אתה רוצה אפוא שאעשה זארגיש בשביל הבית-הלאומי שלכם בין הערבים?

ועור איטלקי אחר, מרמי המעלה ובאיכחו של מוסוליני אמר אף הוא בהתגלות-הלב כי היהודים והערבים חיים ביניהם

שלא נולדה ביו"ט...

Comme Chien at Chat

כמו כלב ותחול. טעה, במחילה, אדוני המקדוני, חיים אנו כאן לא ככלב וכחתול אלא כשני חתולים בשק אחד... ובכל זאת, צר לי מאד, שלא נתקבלה הצעתו של סילמן בישיבה זו להכתיר את האגדה החדשה בשם היפח, חזון ישעיהו, שיש בו רמז לנבואה הגדולה (ואולי לשמו הגדול של עזמות). ומשני מניני היהודים לא הורמה בהצבעה, לצערי הגדול, אלא אצבע אחת קטנה ועבה...

ואני חשבתי בשעת מעשה: אכן זהו גורלו של ישעיהו הנביא, שגם בירושלם עיה"ק נהדא הרחוב הכייקטן והכי צר על שמו י"ל הנביא הכי גדול ביישראל ובעמים. בשעת-מעשה נזכרתי בסמואל שלנו.

בשעת בקורו בגליל העליון עבר על פני הכפר העברי הקטן „עין זיתים“ (י"א עין-זיתים) הסמוך לק"ק צפת. כשנכנס עם בני לויתו אל הכפר, יצאו לקראתו כל בני המושבה, שמספרם הגיע יחד עם העדר קרוב למנין וחצי, וכדי לכבד את האורח הגדול ולהציב לו מצבת זכרון לנצח הציע לפניו זקן-הכפר לקרא את שם הישוב הקטן על שמו: תל-שמואל, או עמק שמואל, איני זוכר בדיוק.

מיד הופיע על שפתי הנציב אותו ה„סמיו"ל האנגלי הנחמד שלו, התבונן רגע אל חצית-ריסר הכתים הרעועים אשר סביבו ואל ההרים השוממים ואמר בנמום:

נרגש אני מאד מהצעתכם זו שבאה לכבודי, ואולם כאשר אבוא אליכם בפעם השניה ואמצא כאן מושבה שיש בה בתים ולא חרבות קטנות, הרים שיש עליהם כרמים ולא סלעים וברקנים, בקצור ישוב חי ורענן ולא מושב-זקנים, אסכים ברצון לקרא את המקום הזה על שמי...

ודומה אני, לו היה ישעיהו הנביא משתתף באספה זו של שני מנינים יהודים לא היה מסכים אף הוא לקרא את שמו על אגודה שהיא בבחינת ביצה שלא נולדה ביו"ט...

* *

וידידי אומר לי (נפלא הדבר!) זה כשש שנים שאני עושה לי שונאים חדשים בכל עש"ק ועדיין יש לי ירי קל, מרפרף ומזמזם הנה והנה כילק, וכיחוד בדבר ההעברה מענין לענין, שלא לבוא כשמש בית-דין עם המלך: הרי אני בא!

ולפיכך אני מרפרף ומזמזם כילק מחבר-הלאומים לחבר הנהגים הערבים, להבדיל. מסתמא, הבינותם כבר למה ירמוז מלי — למכתבו של ר' יהודה זאב פישמן, ב„דארהיום“.

לששה בריונים מהבריו וגם בדקו בדקה יפה את כיסוי הריקים. המכתב הזה של היהודי האומלל מדי כירני את המעשה באותה היהודיה שבאה אל הרופא וצעקה: „אוי, דוקטור! מה לעשות? כשאני מכה באגרופי בצדי כאן אני חשה כאבים נוראים, מה לעשות, אי דוקטור?“ וענה לה הרופא:

— „יהודיה פתיה! אל תכי באגרופים בצדך ולא יהיו לך כאבים!...“ מסתמא ויבן מר פישמן בעצמו את הנמשל: אל יסע ב„טרומבילים“ ולא יחוש כאב בצדו. החסר מכוניות אנהנו בהסתדרות הנהגים העברים שלנו? * *

ואעפ"י שאין מוקדם ומאוחר ב„עדר מות“, אעפ"י הקדמתי את התורה ואת הנביאים ומסיים אני, כמו בהנ"ך, ב„כתובים“, כלומר במאמרו של הגאון מסביריה.

אודה ולא אבוש כי אינני בקי כמור-הזן בכל עניני העתונאות והתלגומות ואינני „ספעצ" (בלשון הבולשביקים) כלומר: מומחה לאותו דבר) כמוהו בכל עניני האנגלים והויות העולם, כי לא לכל אדם העניק הטבע כשרון כ"כ גדול. והלא סו"ס רק עזמות אנכי, ילידי הארץ כלומר: ליבנטיני—אמנם לא „אביר הליבנטינים“ (לצערי, זכה לתאר הכבוד הזה אחר, כמדומני: בן-אבי, ולא אני!...) אבל סו"ס „נייטיב“, ונוסף לזה גם בן אכר, שהורתו ולירתו לא היו בקרושת ארץ-הגזרה או באר דיסה. ובכ"ז לאחר שקראתי בזמן האחרון את כל המאמרים כנגד ה„מברקים“ של בן-אבי הביא אותי הדבר בעל-כרחי לידי ההורים משונים.

פתאום נפתחו ארובות השמים (כמו בשעת ההגיגה בירושלם) והתחילו טבל עבר ופנה משתפכים עליו במאמרי בקרת בועף, כמו בימים הטובים ההם של „גלוי הדעת“ ממש. הנצנים הראשוני נים נראו בארץ, עת הזמיר-מסביר ומחפז-הצעיר הגיע, ורק קול ה„תור“ לא נשמע ובעתון הפועלים אין דבר...

התחלתי — למה אנהר? — מתהרהר ההורים כמו הזקן בקונטרס: האם באמת כווננו כל האנשים הטובים והידידים האלה רק לשם שמים? האם לא אפשר כלל, שיש כאן איזה דברים בנו? אמנם ידעתי מאז ומתמיד: הרבה סוגסורנציה עושה, הרבה תחרות עושה, הרבה עושה מפלגתיות ותפציויות, רשעות ורופיות וזדון-לב, אבל שלא יתאדמו בני אדם (אעפ"י שזוהי המורדה האחרונה ל„האדים“) עד למדה זו להרתיע מצולח במקום יבשה ולבוא בתפתותי ביצים ריקות והכל לשם תכלית אחת ומיוחדת: בכדי להגן על הלאומים שלהם — דבר זה לא פלל גם ר' עזמות.

למה כל הקומדיה הזו? הלא יותר טוב עשה לו בא פשוט הבחור הקטן ואמר: שמע נא בן-אבי! אני הנני משרת ומלחך פינכא ב„מטבח“ של העתון ההגון, שאף הוא זקוק להותמים ולקונים, ע"כ תסלח נא לי אם אמשך קצת בבגוריתך הלבנה ואקים קול זועה על מעשי יודך ועל „מברקיך“, שאתה בורא יש מאין ומוזיף וכו' וכו'. הן הקהל שלנו הוא סוף-סוף נבחינת שוטת, אולי יאמין לי ואסב את קהל הקונים אלינו?

ואתה גספדין שורץ, גורך הסט"א, המכונה אצלם בן-ברק, הן אתה „מס" קובי“ כמו ומא"ג, ופתאם הלכת לרשם את שמך חסד בראש העתון המתהרה בתור טשור קבוע, לכן מוכרח אני לפחות בגל עו כנגדך, שאתה בוגד ועוכר-ישראל וכו' וכו', כי כן צוית, אולי אצליח ע"ז לנקם את נקמתנו ממך?...

או למשל לו פנה ל„מסחר ותעשייה“ כהאי לישנא: הן גורשתי מהמערכת שלכם, ולכן הרשונינא לצאת נגדכם ולעפר בעפר על „כל ארץ ישראל“ רגעים אחרים. דברים כאלה, הייתי יכול להבין לאשורם; דברים כאלה היה יכול גם הקהל להבין. ואולם בהיות שאין תפוח גדולה לשמע ממנו דברים כאלה, חריני מת-

רשה לפנות אליו בשאלות קטנות ותמיד מות אחרות; הלא אנשים אהים אנהנו כנסציות ובאימפריסיוניזמוס ומקשט היוכל לשים את ידו על לבו ולהבטיח לנו נאמנה כי רק טובת אחיו הוא דורש בזה וכל הפצו ומגמתו רק לזכות את ישראל ולהיות לישועה לו, כדי להצילו מזיופי-עובדות ומחתעללות בקהל הקוראים מצד עתון והחנך הרקוב? כלום אין יידי הגאון חושב כי כל ההתקפות שלו מזכירות לנו את המשל הידוע של קרילוב, בחיה אחת קטנה, שעמדה ונחזה בפני הפיל הגדול, אך ורק כדי שיאמרו הבריות: אכן גבור ונועז הוא הקטן הזה!

ואם איש פשוט כמוני יבוא וירים את המסכה ויאמר: יש כאן שאלת הפרנסה המרה וראיה לדבר, שבאותו „המטבח“ ההגון שלו מבשלים „טלגרמות“ המגיעות מאת „סופרנו המיוחד בקהירו“, שהוא יושב במערכת „הארץ“ בת"א וביום שהרכבת מאחרת לבוא, כנהוג, ואינה מביאה את העתון נים המצריים על ידי הפוסתה או ש„הסופר המיוחד בקהירו“ חש בבטנו או בראשו אשר בת"א, מוסיפים שורה למטה כי „הטלגרמות לא הגיעו“.

ולא עוד אלא שכל „טלגרמים“ האלה שהם „מיוחדים“ ומעתקים מתוך סוכנות הבאה על ידי הסוסתה עולות להעתון ההגון בשלשה פונט לחדש, שכר פרסום. התקצ"ט מעשיות יפות יכלתי לספר לכם, רבותי, מעשיות הידועות למדי, וסודות מן „החרר" של העתון ההגון, אלא שחושש אני, תלמידי היקרים, שמא תאמרו כמו היינה בשעתו: „די אללע ביידע שטינקען...“

ולפיכך רוצה אני דוקא לספר לכם מעשיות ועובדות מהעתונים ההגונים הגדולים בחו"ל וכציד עושים המתוקנים שבהם, כגון הטאימס או ה„נייע" פרייע-פרעסע, שהגאון מסיביר מציג להם ציונים טובים, כמוכין, אחר העתון שלו ושל חברים בת"א. איני מדבר חליצה בנ.פ.ס. דהאינדא,

שיצא לתרבות-רעה והולך ברכו של בן-אבי ונכשל אף הוא, לא עליכם, כנסציות ובאימפריסיוניזמוס ומקשט את עמודיו הראשונים והאחרונים בראש שים גדולים ובאותיות שמנות. אלא רוצה אני לדבר בנ.פ.ס. של אז, של הרצל ונורדוי, ששמש מופת ל„אודיס" קי-ליסטוק" שבו נתחנך הגאון החדש שלנו, וה„ספעצ" הקטן בארץ. ומעשה שהיה בעתון ההגון ההוא כך היה:

כשנרצח קרנול, מי שהיה נשיא הרפובליקה בצרפת, ע"י האנרכיסט האיטלקי קורבולארד, שלח כתבו של העתון הזה מברק מפריז לוינה בצרפתית ובו תאר את כל פרטי הלזיה הגדולה ובין שאר דבריו הודיע כי את המסכה ויאמר: יש כאן שאלת הפרנסה המרה וראיה לדבר, שבאותו „המטבח“ ההגון שלו מבשלים „טלגרמות“ המגיעות מאת „סופרנו המיוחד בקהירו“, שהוא יושב במערכת „הארץ“ בת"א וביום שהרכבת מאחרת לבוא, כנהוג, ואינה מביאה את העתון נים המצריים על ידי הפוסתה או ש„הסופר המיוחד בקהירו“ חש בבטנו או בראשו אשר בת"א, מוסיפים שורה למטה כי „הטלגרמות לא הגיעו“.

ולא עוד אלא שכל „טלגרמים“ האלה שהם „מיוחדים“ ומעתקים מתוך סוכנות הבאה על ידי הסוסתה עולות להעתון ההגון בשלשה פונט לחדש, שכר פרסום. התקצ"ט מעשיות יפות יכלתי לספר לכם, רבותי, מעשיות הידועות למדי, וסודות מן „החרר" של העתון ההגון, אלא שחושש אני, תלמידי היקרים, שמא תאמרו כמו היינה בשעתו: „די אללע ביידע שטינקען...“

ולפיכך רוצה אני דוקא לספר לכם מעשיות ועובדות מהעתונים ההגונים הגדולים בחו"ל וכציד עושים המתוקנים שבהם, כגון הטאימס או ה„נייע" פרייע-פרעסע, שהגאון מסיביר מציג להם ציונים טובים, כמוכין, אחר העתון שלו ושל חברים בת"א. איני מדבר חליצה בנ.פ.ס. דהאינדא,

סודן אשר באפריקה. שלחו האנגלים את קיטשנר (או לא היה עדיין לורד וטרם נטבע בים!) לכבש את העיר הזו, והצרפתים הוררו אף הם ושלחו מצדם את המפקד Marchand עם חילו להגיע לפשודה-ביפה שעה אחת קדם עשרת-השבטים. ואולם הממשלה האנגלית רצתה לדעת היכן נמצא המפקד הצרפתי ואם יספיק קיטשנר להקדים אותו, מה עשתה — קראה אליה את עורך העתון ההגון בלונדון ופקדה עליו לפרסם מברק מטומו-בוקטו (הגאון החדש שלנו בודאי יודע כי זוהי עיר רבתי בסהרה הצרפתית) מאת „סופרה המיוחד" דהתם, ולספר בפרטי-פרטים התנפלות הפראים על מרשנד וחילו שהוכו ונאכלו על קרבם ועל כרעיהם עד בלתי השאיר מהם עצם קטנה.

נקל לשער את המהומה שהטילה ה„טלגרמה“ הזו בקרב המשפחות של ההיילים וכלם אצו רצו אל הוורח להתחקות על המצב. הממשלה עשתה חקירה ודרישה ונתברר לה מיד כי להר"ם ומרשנד וחילו נמצאים במרחק ארבעה ימים מפשודה. מוכן מאליו כי האנגלים השתמשו בידיעה זו שנת-פרסמה בעתוני פריז כדי להשקית את רוח הקהל, וקיטשנר נכנס ראשונה לפשודה, וכשהגיע מרשנד מצא כבר את דגל בריטניה מתנופף כמו על הארמון שלנו על החר...

וחץ מהעתונאי הגאון שלנו בארץ היה עתונאי גאוני אחר בחו"ל ושמו היה — די בלו-ביץ, שהיה משפיע בידעותיו על מלכים וממשלות אדירות. והוא היה, כמוכין, כתבי של ה„טאימס" בפריז. והעתון הזה לא בוש לפרסם במברק מיוחד מאסטר-טרדם את נוסח החוזה של השלום ומתחת-לכפרת. כי יש ב"ה בנרתיקי אוצר של מעשיות בעתונים הגונים, ודבר זה ראוי להאריך בו, אלא מפני קצר הזמן ומחלת השפעת שרבקה בעורכינו בשבוע זה, אספר לכם רק על קצה המולג.

ובכן, הדבר היה בימי הסכסוך הגדול שבין צרפת ואנגליה בענין פשודה, זהו העיר הפרוסיית של כשנרצח קרנול, מי שהיה נשיא הרפובליקה בצרפת, ע"י האנרכיסט האיטלקי קורבולארד, שלח כתבו של העתון הזה מברק מפריז לוינה בצרפתית ובו תאר את כל פרטי הלזיה הגדולה ובין שאר דבריו הודיע כי את המסכה ויאמר: יש כאן שאלת הפרנסה המרה וראיה לדבר, שבאותו „המטבח“ ההגון שלו מבשלים „טלגרמות“ המגיעות מאת „סופרנו המיוחד בקהירו“, שהוא יושב במערכת „הארץ“ בת"א וביום שהרכבת מאחרת לבוא, כנהוג, ואינה מביאה את העתון נים המצריים על ידי הפוסתה או ש„הסופר המיוחד בקהירו“ חש בבטנו או בראשו אשר בת"א, מוסיפים שורה למטה כי „הטלגרמות לא הגיעו“.

ולא עוד אלא שכל „טלגרמים“ האלה שהם „מיוחדים“ ומעתקים מתוך סוכנות הבאה על ידי הסוסתה עולות להעתון ההגון בשלשה פונט לחדש, שכר פרסום. התקצ"ט מעשיות יפות יכלתי לספר לכם, רבותי, מעשיות הידועות למדי, וסודות מן „החרר" של העתון ההגון, אלא שחושש אני, תלמידי היקרים, שמא תאמרו כמו היינה בשעתו: „די אללע ביידע שטינקען...“

ובכל זאת, מעו יצא מתוס. סיביר ריה זו ארץ-הגזרה שאכלה ממיטב כהותינו הצעירים נתנה לנו סוף סוף כה גאוני עתונאי שבא להציל את המולדת שלנו מסכנת העתון הירושלמי ר"ל, ושהורות לכשרונו הגדול נתברר לנו, למשל, דבר חשוב ורב ערך כי ה„הוטס-גרדן" בלונדון שהזכיר בן-אבי במברק הוא לא גן אלא רהוב פשוט ואין בו עצים ממש כמו ביער-הרצל... והמסי על ניידץ זה שהפסיק לתת את המצלצלים לגאון הזה בלונדון כדי לשלח „טלגרמים" לעתון ההגון, ונאלץ לנוד לארץ-קטנה שכזו. חבל חבל מאד... חבל, חבל כאד שלא נשאר הגאון הזה שם בלונדון, כי אז היה עולה בגרם המעלות על שלכי העתונות האירופית ההנונה, ומובטחני כי שם בסמוקהולם לא היו מחליטים עכשיו לתת את פרס הספרות של נובל לאיזה סופר קטן ככרנרד שאו אלא לגאון הגדול מסי-ביריה — הדויני!

וצריך להודות, שהמעו אשר אווז לו הגאון לגלוייו הוא „הכתובים“, ואין עכברא אשם כמו — הורא. משל לפרדם שהמלך הפקיד עליו שני שומרים, אחד חגר שלא יבריה את פרותיו ואחד סומא שלא יראם. מה עשו? — על זה מספר המדרש, שנפלו על המצאח ורכב החגר על גבי הסומא והיו מסייעים זה לזה. כלפי מאי הבאתי לכם את המדרש הזה? איני זוכר בעצמי. חעיקר, שרציתי להניד בזה הוא שכו"ם ידענו את מהלך „הכתובים“, ולאן שני העורכים מובילים את העתון הזה — אל המדרון...

אשרך האומה שככה לך: עתונים הגונים, גאונים חדשים, „ספעצים" קטנים ו„כתובים" אחרונים. ואוילך „דארהיום“, שמתחרים כאלה קמו כנגדך!

ועכשיו רבותי, אני הולך ישר לחברת אחריות החיים ולצוות לביתי.

עזמות